

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT
Serveis Territorials a Girona
Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Girona

Assumpte: Consulta prèvia sobre la viabilitat de l'emplaçament i abast de l'estudi d'impacte ambiental del parc eòlic Querols (30 MW) als termes municipals d'Agullana, Capmany, Darnius, Biure, Pont de Molins, Llers, Vilafant, Santa Llogaia d'Àlguema i Figueres (Alt Empordà). EXP: FUE-2021-01886624 - OTAAG/20210027.

En Llorenç Pascua Subiranas amb DNI [REDACTED] actuant en nom i representació de la IAEDEN-Salvem l'Empordà associació amb NIF [REDACTED] i domicili social al C/ Sant Vicenç, 30 1er 17600 Figueres i en representació de la plataforma cívica Salvem l'Empordà compareix i com millor procedeixi en dret,

EXPOSA

Que l'entitat i la plataforma que representa té com a objectius l'estudi, la defensa i la conservació del medi ambient i del territori.

Que com sigui aquests objectius interessin al bé comú i com a tal estan reconeguts a l'article 45 de la Constitució Espanyola.

Que la Sala Segona del Tribunal Suprem, en sentència dictada el 30 de novembre de 1990, en vista el recurs del sumari 12/85 de la Secció Tercera de la Audiència Provincial de Barcelona, reconegué el dret a gaudir del medi ambient com a dret fonamental dels ciutadans espanyols. Aquesta entitat defensa que "la integració de la conservació de la natura en el procés de presa de decisions socioeconòmiques és indispensable, i que hi ha una clara interdependència entre el manteniment de la integritat dels sistemes naturals i culturals i la provisió d'opcions socials i econòmiques atractives i amb futur. No es podrà avançar cap a la sostenibilitat si no s'assoleix una relació equilibrada entre les necessitats socials, l'activitat econòmica i el funcionament dels ecosistemes, que proveeixen els serveis ambientals essencials, dels quals depèn no sols la qualitat de vida, sinó fins i tot la pròpia existència humana"(Josep Mª Mallarach a Revista de Girona).

Que després de consultar el projecte, volem fer les següents al·legacions dins el termini establert,

AL·LEGACIONS

PRIMERA: SOSPITA D'INCOMPATIBILITAT LEGAL

El Parc Eòlic Querols (PE Querols) és una central eòlica conformada per 5 aerogeneradors de 6MW de potència que en conjunt sumen una potencia total de 30MW. Juntament amb aquest projecte ha sortit a exposició pública (en el mateix dia) un altre central eòlica (PE Serra Bosqueròs) al sud del PE Querols. El PE Serra Bosqueròs consta d'una potencia total de 42MW i 7 aerogeneradors de 6MW cadascun. Ambdós projectes són de l'empresa AEWINDCAT 2 PAN, SL i ambdós projectes, en conjunt, suposen un macroprojecte de 12 molins de 6MW i una potència total de 72MW. Considerem aquests dos projectes aparentment independents un de sòl per les diverses qüestions que s'aniran exposant al llarg d'aquesta al·legació PRIMERA.

El DECRET LLEI 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables estipula que un parc eòlic és:

Article 6

Àmbit d'aplicació

6.1 Aquest capítol és d'aplicació a les instal·lacions següents, situades sobre el terreny en sòls classificats com a no urbanitzables:

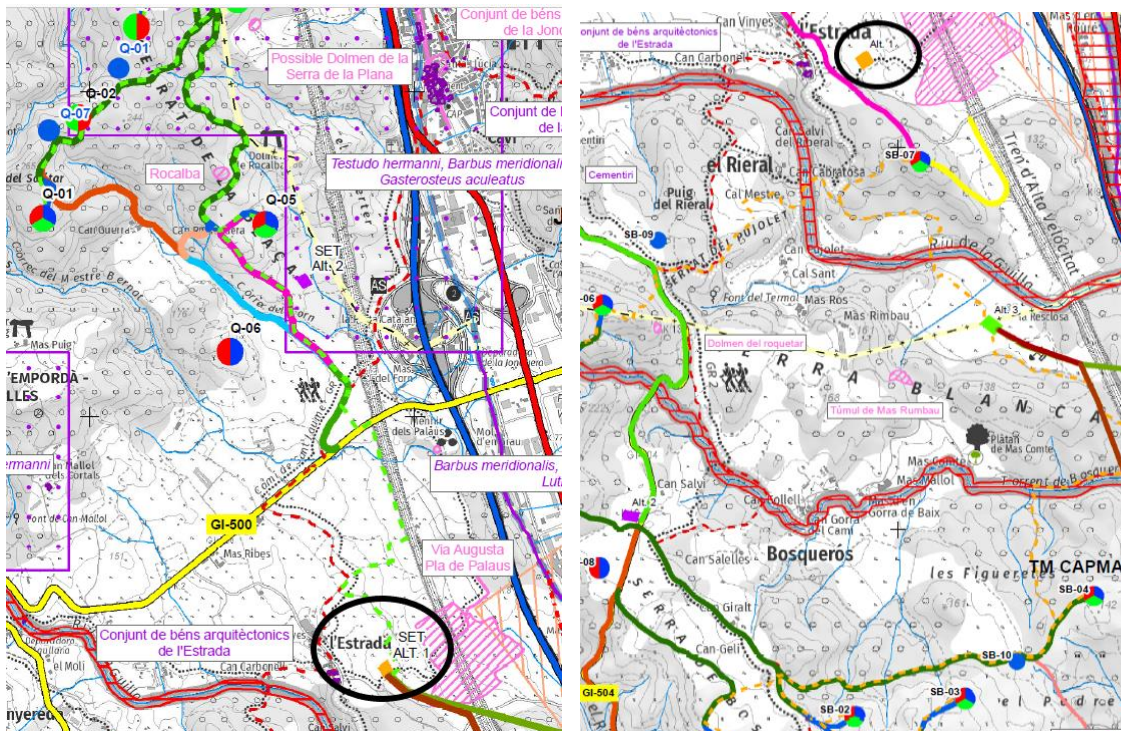
a) Parcs eòlics: instal·lacions de producció d'electricitat a partir de la força del vent, d'una potència superior a 100 kW i inferior o igual a 50 MW, amb autoconsum o sense, constituïdes per un aerogenerador o una agrupació d'aquests interconnectats elèctricament i amb un únic punt de connexió a la xarxa de transport o distribució d'energia elèctrica. Formen també part del parc eòlic les infraestructures d'evacuació elèctrica, la subestació del parc i els accessos de nova construcció o la modificació dels ja existents.

Com bé es diu, el parc eòlic està compost pels aerogeneradors, **les infraestructures d'evacuació elèctrica**, la subestació i els accessos a aquest. És aquest punt el que ens genera més desconfiança. Com es pot observar a la documentació aportada d'ambdós projectes, hi ha dos coincidències que ens fan sospitar d'una fragmentació intencionada del macroprojecte esmentat. Per un costat, a ambdós projectes es parla de posar un suport extra a la línia d'evacuació dels parcs per així compartir infraestructura i reduir impacte (Imatge 1). Aquesta mesura semblaria ben intencionada si no fos perquè només es posen suports extrems per compartir la infraestructura entre aquests dos projectes de la mateixa empresa, suposant així que la línia d'evacuació es pugui considerar única. Per un altre costat, és molt sospitós que en ambdós projectes la SET s'anomeni Estrada i que es doni la casualitat que la ubicació de l'alternativa 1 d'ubicació de la SET del PE Querols sigui la mateixa que l'alternativa 1 d'ubicació de la SET del PE Serra Bosqueròs, malgrat que en aquest últim cas, en l'actual tràmit, s'aposti per l'alternativa 3, uns metres més al sud de l'alternativa 1 (Imatge 2).

7.3.8. Línia aèria d'evacuació (132kV)

Es preveu la construcció d'una línia aèria d'alta tensió a 132kV de 18,26km per a l'evacuació de l'energia generada fins a la subestació de distribució d'Endesa a Figueres. Aquesta línia estarà dissenyada per a la ubicació d'un segon circuit per a l'evacuació d'altres futurs parcs eòlics de la zona.

Imatge 1: Punt on s'explica que la línia d'evacuació del PE Querols estarà dissenyada per ser compartida per altres parcs futurs de la zona. Malgrat aquesta bona intenció només afegeix 1 suport extra que coincideix plenament amb les necessitats del projecte PE Serra Bosqueròs de la mateixa empresa uns metres més avall.

Imatge 2: A l'esquerra alternatives d'ubicació de la SET del PE Querols i a la dreta alternatives d'ubicació de la SET del PE Serra Bosqueròs. Resaltat amb un cercle negre l'alternativa conjunta a ambdós projectes de la SET, ambdós amb el mateix nom, SET Estrada.

Si tenim en compte tots aquests factors interrelacionats hem de revisar obligatòriament la definició de l'article 6.1 a) del decret llei 16/2019, on es parla que **el parc eòlic** està compost pels aerogeneradors, **LES INFRAESTRUCTURES D'EVACUACIÓ ELÈCTRICA**, la subestació i els accessos a aquest. Per tant, com s'esmenta en diverses ocasions a la documentació, podríem entendre que al compartir els parcs Querols i Serra Bosqueròs una mateixa LÍNIA D'EVACUACIÓ (Imatge 1) fins a la SET Figueres, hauríem de reavaluar aquests parcs, no com a dos projectes independents entre ells, sinó com en realitat un projecte de parc eòlic de **72 MW i 12 aerogeneradors** repartits en dos localitzacions diferents però que són interdependents. És a dir, estaríem parlant d'una FRAGMENTACIÓ del projecte per evitar així ser tramitat (per la potència total) a través de l'Administració de l'Estat.

Aquesta pràctica és considerada un frau de llei. D'aquesta manera, el projecte que hauria d'estar avaluat segons l'annex I de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, passa a estar avaluat com a un projecte comprès dins el nou Decret 16/2019, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, el que considerem que és totalment il·lícit en quant a afectacions i avaluació, precisament, de l'IMPACTE AMBIENTAL. En aquest cas, essent un de sol, sumen un total de 12 aerogeneradors, amb una potència total de 72 MW.

Considerant que d'acord amb el DL 16/2019, art. 6.1.a. es consideren "Parcs eòlics: instal·lacions de producció d'electricitat a partir de la força del vent, d'una potència superior a 100 kW i inferior o igual a 50 MW", el fet que estigui dividit en dos respon a la voluntat de fragmentar la producció d'energia en frau de llei per evitar la competència estatal i, alhora, de relativitzar l'impacte que tot el conjunt és no només agressiu, sinó contrari a la llei.

A ambdós projectes es parla que la instal·lació d'un suport extra a la línia d'evacuació es deu a una intenció de disminuir els impactes generats de construir dos línies d'evacuació independents amb el mateix destí, la SET de Figueres. Tot i la bona predisposició a evitar el major impacte ambiental compartint infraestructures, és del tot sospitosa aquesta pràctica, i ho és així per dos motius:

- 1- En primer lloc aquesta reutilització d'infraestructures seria una bona mesura si consideréssim que tots dos parcs són d'empreses diferents, independents, i per tant els parcs Querols i Serra de Bosqueròs busquen ser solidaris amb la resta de parcs que es puguin projectar a la zona. Per contra, al ser ambdós parcs de la mateixa empresa i amb només la previsió del nombre exacte de suports de la línia d'evacuació per els seus dos actuals parcs, aquesta benintencionada pràctica es podria interpretar d'una forma diferent, és a dir, una manera de camuflar un macroparc eòlic de 72 MW com dos de petits que no superen el llindar dels 50 MW per poder ser tramitats dins del Decret Llei 16/2019, molt més laxa i administrativament senzill, que no pas la burocràcia i rigidesa que suposa tramitar-lo al Ministeri. Suposant llavors la **FRAGMENTACIÓ** d'un únic projecte per eludir controls més estrictes. Pràctica il·legal reconeguda per la pròpia Unió Europea en diverses sentències i informes.
- 2- És del tot sospitós que el nom de la SET sigui el mateix, SET Estrada. Si de veritat es tractés de dos projectes independents (tot i que de la mateixa empresa), podríem esperar que, per exemple, aquesta infraestructura del parc eòlic rebés noms diferents o si més no amb la intenció de desvincular ambdós projectes. Per contra ens trobem que la SET comparteix nom i que, al avaluar alternatives d'ubicació d'aquesta per a cada parc, l'alternativa 1 coincideix en ambdós casos, donant a entendre que, si es dona viabilitat d'emplaçament als projectes, s'acabi construint l'alternativa 1 per "compartir infraestructures i disminuir l'impacte". Aquesta dada ens hauria de fer sospitar de nou de la pràctica de fragmentació de projectes esmentada.

Per aquests motius, instem al Departament de Territori i Sostenibilitat, en virtut de l'article 57 de la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, a que es tramitin els projectes eòlics Querols i Serra Bosqueròs com un únic projecte, en base al següent precepte:

“Article 57.

Acumulació.

L'òrgan administratiu que iniciï o tramiti un procediment, independentment de quina hagi estat la forma de la seva iniciació, pot disposar, d'ofici o a instància de part, la seva acumulació a d'altres amb els quals guardi identitat substancial o íntima connexió, sempre que sigui el mateix òrgan qui hagi de tramitar i resoldre el procediment. Contra l'acord d'acumulació no és procedent cap recurs.”

La invocació d'aquesta norma queda contemplada a la Disposició Addicional Onzena de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental:

“Disposició addicional onzena.

Acumulació de procediments d'avaluació de l'impacte ambiental.

Amb caràcter general, cada procediment d'avaluació de l'impacte ambiental s'ha de referir a un únic projecte. No obstant això, l'òrgan ambiental, pot acordar l'acumulació de procediments quan es donin les circumstàncies assenyalades a l'article 73 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Disposició addicional dotzena. Règim supletori. En tot el que no preveu aquesta Llei s'aplica, quan sigui procedent, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.”

En el benentès que la Llei 30/1992 queda derogada per la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, també com a legislació bàsica d'aplicació general. Tal com estableix el precepte legal relatiu a l'acumulació, en la tramitació d'aquest projecte eòlic és relativament senzill establir la “identitat substancial” i la “íntima connexió” dels projectes tramitats en temps, espai i forma, com s'ha esmentat anteriorment. Concretament:

- a) El promotor dels projectes eòlics Querols i Serra Bosqueròs és el mateix: AEWINDCAT 2 PAN, SL.
- b) La redacció tècnica dels dos projectes ha sigut redactada per la consultora EFENER, així com la documentació ambiental, ha estat efectuada per la mateixa empresa d'enginyeria: ECAFIR SL.
- c) Els documents presentats per l'empresa i emesos a disposició pública amb l'objectiu de ser analitzats per les parts interessades –entre les quals en

forma part la nostra entitat- (documents de: Diagnòstic del territori i del medi ambient, document d'avantprojecte, i document d'estudi d'alternatives), comparteixen una gran quantitat de característiques: ja sigui de format, com de numeració i estructura dels documents, etc.

- d) La línia d'evacuació és compartida pels dos projectes eòlics i, curiosament, no busquen incloure altres suports que no siguin els necessaris per als projectes presentats, deixant la bona intenció de reduir impactes a futurs parcs en una mera il·lusió i intenció enganyosa.
- e) La SET projectada té el mateix nom en ambdós projectes (SET Estrada) i comparteix en l'Alternativa 1 una proposta d'ubicació compartida.
- f) Coincidència en el temps i forma en la seva tramitació, fet que no hauria d'haver passat desapercebut al Departament de Territori.

Pels motius exposats, l'avaluació ambiental s'ha d'efectuar com a unitat indivisible dels dos parcs eòlics.

De fet, ja hi ha a nivell estatal precedents recents de jurisprudència referents a la fragmentació d'un projecte eòlic en d'altres de més petits, com el promogut per GAMESA a Serradilla del Arroyo (Salamanca). En destaquem el següent anàlisi, extret de:

<http://www.actualidadjuridicaambiental.com/jurisprudencia-al-dia-tribunal-supremo-castilla-y-leon-energia-eolica/>

STS 1390/2017 -ECLI: ES:TS:2017:1390

Id Cendoj: 28079130032017100148

Órgano: Tribunal Supremo. Sala de lo Contencioso

Sede: Madrid

Sección: 3

Fecha: 30/03/2017

Nº de Recurso: 3086/2014

Nº de Resolución: 556/2017

Procedimiento: RECURSO CASACIÓN

Ponente: MARIA ISABEL PERELLO DOMENECH

Tipo de Resolución: Sentencia

“La Sociedad Española de Ornitología presentó los recursos contencioso-administrativos, junto a la Asociación Cultural La Raya, contra la desestimación por silencio administrativo del recurso de alzada interpuesto por las demandantes frente a la resolución de 28 de septiembre de 2010 de la Viceconsejera de Economía por la que se otorga autorización administrativa del parque eólico “Cabeza Gorda I”,

promovido por la empresa Gamesa Energía SAU en el término municipal de Serradilla del Arroyo (Salamanca), y, en el segundo recurso, contra la desestimación por silencio administrativo del recurso de alzada interpuesto por las mismas demandantes frente a la resolución de 28 de septiembre de 2010 de la Viceconsejera de Economía por la que se otorga autorización administrativa del parque eólico “Cabeza Gorda II”, promovido también por la empresa Gamesa Energía SAU en el término municipal de Serradilla del Arroyo (Salamanca). Ambos recursos fueron estimados.

Por efecto de lo anterior, se presenta recurso de casación, sobre la base de varios motivos, entre los que destaca la vulneración de los artículos 27 y 28.3 de la Ley 54/1997, de 27 de noviembre, del Sector Eléctrico y el artículo 3.2 del RD 661/2007, de 25 de mayo, por el que se regula la actividad de producción de energía eléctrica en régimen especial, así como vulneración del Anexo XI, apartado 5, del mismo.

En este sentido, el Tribunal de instancia consideró, en primer lugar, que quedaba probado que los dos proyectos eran, en el fondo, el resultado de un proyecto único inicial, que, de haberse mantenido de forma íntegra deberían haber sido autorizados por el Estado, competente en materia de autorizaciones de parques eólicos de potencia superior a 50 MW (F.J.2). Además, se reconoce que han existido dos evaluaciones de efecto ambiental, una respecto a cada parque, en la cual se han valorado los efectos sinérgicos entre ambos, pero en los que se ha prescindido de la incidencia sobre las aves, al faltar un estudio de avifauna que no se ha considerado necesario, por no tratarse de una zona sensible a los efectos de protección de las aves (F.J.2); además de que no se ha llevado a cabo la declaración de impacto ambiental de la línea de evacuación que conecta a ambos parques. Desde esta perspectiva, el Tribunal de instancia consideró que la Declaración de Impacto Ambiental no llevó a cabo una consideración íntegra del proyecto, sino que se efectuó de forma fraccionada, con el efecto de devaluar la Declaración, que no puede ser sustituida por el estudio de sinergias (F.J.3).

Para el Tribunal Supremo debe priorizarse la consideración unitaria de los parques, a fin de evitar duplicidades, con el correspondiente incremento de los efectos ambientales del parque eólico (F.J.4), reconociéndose en el caso concreto que se ha producido una fragmentación artificial del que debía tratarse como un único parque eólico (F.J.4). Esto supone, de igual modo, reconocer la insuficiencia de las evaluaciones ambientales realizadas (F.J.5). En consecuencia, el Tribunal Supremo desestima el recurso de casación (F.J.6).”

Per això, arran dels raonaments precedents, s'ha d'entendre que s'han diferenciat dos projectes respecte al que inicialment era un, i certament s'ha de considerar que la finalitat d'aquesta actuació ha pogut ser aprofitar el marge competencial entre l'Estat i la Comunitat Autònoma de Catalunya, per aquelles instal·lacions de producció eòlica de potència superior a 30 MW (Llei 21/2013 d'avaluació ambiental) i inferior a 50 MW (Decret Llei 16/2019).

Els esmentats parcs eòlics, per la seva proximitat geogràfica, per la seva incidència en el territori i per la seva afectació a un patrimoni natural, cultural i mediambiental comú haurien de ser tractats com a un de sol. Però no només això,

el fet de compartir línia d'evacuació, i el nom de l'estació transformadores (d'acord amb les sentències del Tribunal Supremo, de 24 d'abril de 2006), ens ha de portar al tractament conjunt i, en conseqüència, d'acord amb la Llei 54/1997 de regulació del sector elèctric, al superar els 50 MW, a derivar-se la competència a l'Administració Estatal.

Considerar el contrari desvirtuaria la naturalesa i la funció d'aquest tipus d'instal·lacions d'electricitat, com afirma la sentència del TSJ del País Valencià, de 8 d'octubre de 2010.

Ha de tenir-se en compte que a tots els efectes de les autoritzacions, com ho és des de la perspectiva d'avaluació ambiental, han de contemplar el conjunt de tots els projectes, no cadascun d'ells per separat, ja que tots ells són contigus i comparteixen elements. Aquesta premissa permet considerar que ha existit un fraccionament intencionat i dolós del projecte inicial, creant projectes fragmentats i contigus per a aprofitar la simplificació administrativa autonòmica i reduir els terminis en la tramitació. Com a projecte únic de 72 MW, la tramitació hauria de fer-se d'acord al Real Decreto 1955/2000, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica.

SEGON: UBICACIÓ PROPOSADA

2.1. El Pla Territorial Parcial de Comarques Gironines

El Pla Territorial Parcial de Comarques Gironines, qualifica el sistema d'espais oberts del terme d'Agullana, en la zona on s'ubiquen els 5 aerogeneradors dins l'àmbit del projecte, com a sòl d'interès agrari i/o paisatgístic (Imatge 4). S'ha d'assenyalar però que aquesta afectació és molt reduïda la projecte i afecta especialment pel que fa als camins d'accés i a la proposta d'ubicació de la SET Estrada.

Segons la normativa del Pla Territorial Parcial, en el seu article 2.7 de les normes d'ordenació i directrius del paisatge aquest tipus de sòl *"Present a àrees d'activitats agràries d'interès per al territori, en aquells terrenys que aporten paisatges significatius o identitaris de l'àmbit territorial i també en terrenys que per estar molt poc contaminats per l'edificació convé mantenir com a espais no urbanitzats estructuradors de l'ordenació del territori."* Aquesta classificació ve motivada pels següents aspectes:

"La selecció d'aquestes àrees parteix d'uns criteris basats en les fonts d'informació disponibles en matèria de superfícies agràries, cultius implantats, rendiments agraris, etc., justificats en base a una metodologia sistemàtica i el més quantificable possible, així com en uns valors funcionals bàsics:

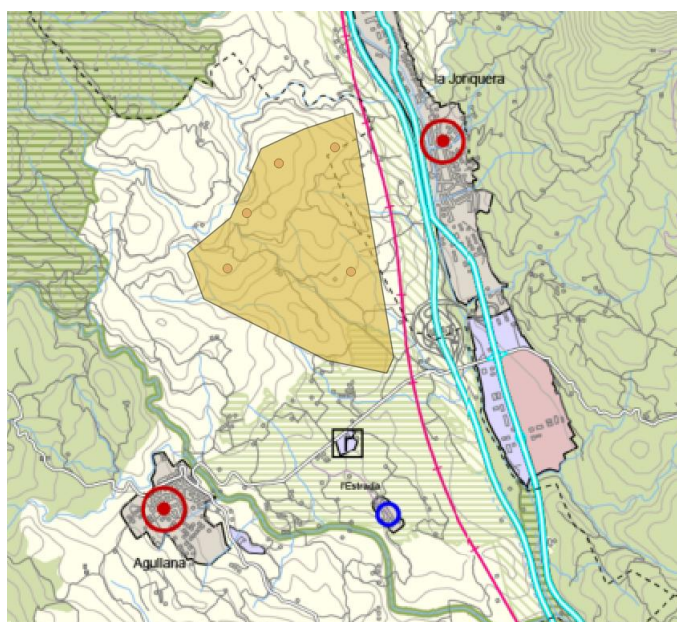
- Valor productiu: relacionat directament amb la productivitat agrícola del sòl, ja sigui pel rendiment, per l'alta rotació de cultius o per zones agrícoles amb denominació d'origen o indicació geogràfica protegida (IGP).

- *Valor social: relacionat amb el pes de les estructures agràries en el marc del territori on s'assenten, a la població ocupada i a les oportunitats del seu desenvolupament lligades a la continuïtat intergeneracional, o altres fórmules de continuïtat com la possibilitat de cessió a tercers per a ampliació d'altres explotacions,*

- *Valor ecològic: relacionat amb aspectes ecològics i paisatgístics, i especialment amb produccions ecològiques. Els valors de funcionalitat ecològica poden venir donats bàsicament per tres motius: funció de connectivitat ecològica, interès paisatgístic, i per funció de tampó d'àrees urbanes i/o industrials.*

- *Valor cultural: relacionat amb aspectes socioculturals de les àrees agrícoles, que fins i tot poden incloure elements històrics (construccions religioses, construccions tradicionals agrícoles i/o ramaderes...) i/o construccions relacionades amb l'agricultura (caves, construccions amb pedra seca...).*

Segons la classificació dels sòls, en base a aquest planejament territorial, implicaria que a aquest tipus de sòl ha de prevaldre el seu valor agrícola i de configuració paisatgística i per tant s'hauria d'evitar la construcció de cap tipus d'infraestructura o edificació que pugui comprometre aquests valors.

Imatge 4: Planejament PTPCG del municipi de Capmany.

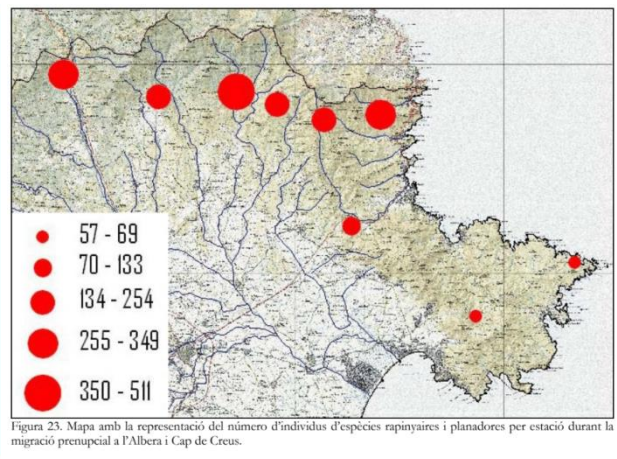
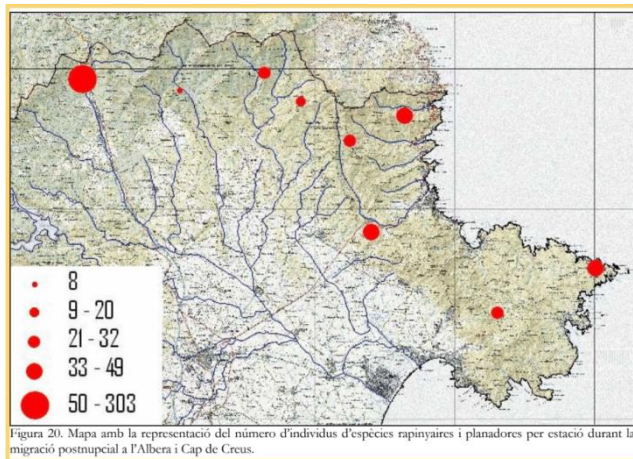
2.2. Ruta europea de migració d'aus i pla de recuperació del trencalòs

L'àmbit d'emplaçament dels aerogeneradors es situa en una zona de pas de migració d'aus. De fet, aquest va ser un dels arguments de pes pels quals es va desestimar el projecte de l'Auleda al terme municipal de la Jonquera, a pocs kilòmetres de la ubicació proposada. De fet, la mateixa administració ho va reflectir en la Declaració

ambiental de l'estudi d'impacte ambiental de projecte del parc eòlic l'Auleda. En l'apartat de l'informe sobre capacitat del medi receptor es deia literalment

El Servei de protecció de Fauna, Flora i Animals de companya de la Direcció General de Medi Natural considera [...] la zona on s'ubica el parc eòlic de gran importància com a ruta de pas d'aus migratòries”

A aquest fet hi hem de sumar que no és només el projecte Querols el que es situa en aquesta ruta, sinó que s'hi situarien els projectes Serra Bosqueròs (del mateix promotor) i Galatea, suposant una barrera acumulada durant diversos quilòmetres en l'eix N-S i a ambdós costats del coll del Pertús (Serra de Les Salines i Serra de l'Albera), que és l'utilitzat per aquesta ruta migratòria. En un estudi de l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) del 2006 (*Estudi de la migració de rapinyaires i altres planadors a través de l'Albera i el cap de Creus: Pas postnupcial de 2005 – Pas prenupcial de 2006*) es determina que el pas migratori del Coll del Pertús és el més important en la migració de la tardor i en el primaveral es segueix situant entre els més importants, sent el més estable respecte la resta de passos avaluats (Imatges 5 i 6).

Imatge 5: A l'esquerra, distribució dels ocells migrants al pas de la tardor i a la dreta durant la primavera. Es pot observar com a la tardor el coll del Pertús té una dominància evident, la qual es dilueix al pas primaveral.

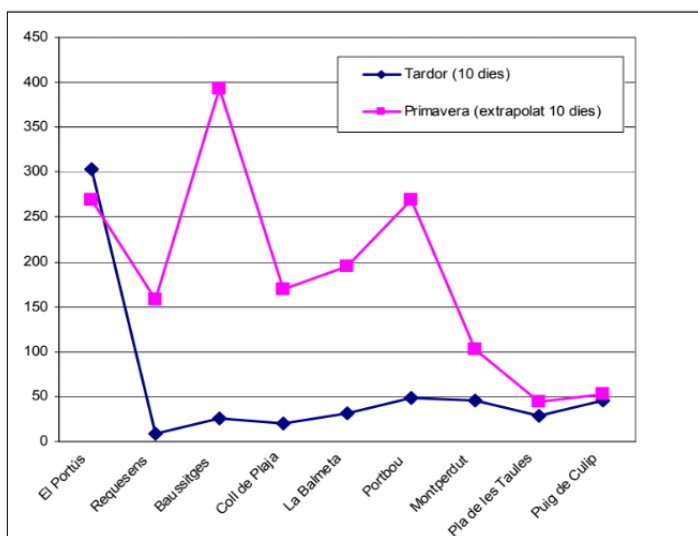

Figura 25. Pas acumulat de tardor i de primavera a la zona d'estudi, en aquest cas amb dades extrapolades a 10 dies per ambdós casos, per que la comparació sigui equivalent.

Imatge 6: Malgrat les fluctuacions entre les diferents èpoques de migració, trobem que el pas d'El Pertús és el més important a la tardor i el tercer de la primavera, sent en conjunt el més estable i per tant el que té un valor superior davant les migracions entre Àfrica i el nord d'Europa.

Si sumem els aerogeneradors del projecte Galatea als del projecte Querols, tindrem que a menys d'1km de La Jonquera hi haurà 6 aerogeneradors, 4 dels quals són del projecte Galatea. A més a més, entre els aerogeneradors de Querols (Q) i Galatea (G) hi haurà aquesta relació de distàncies:

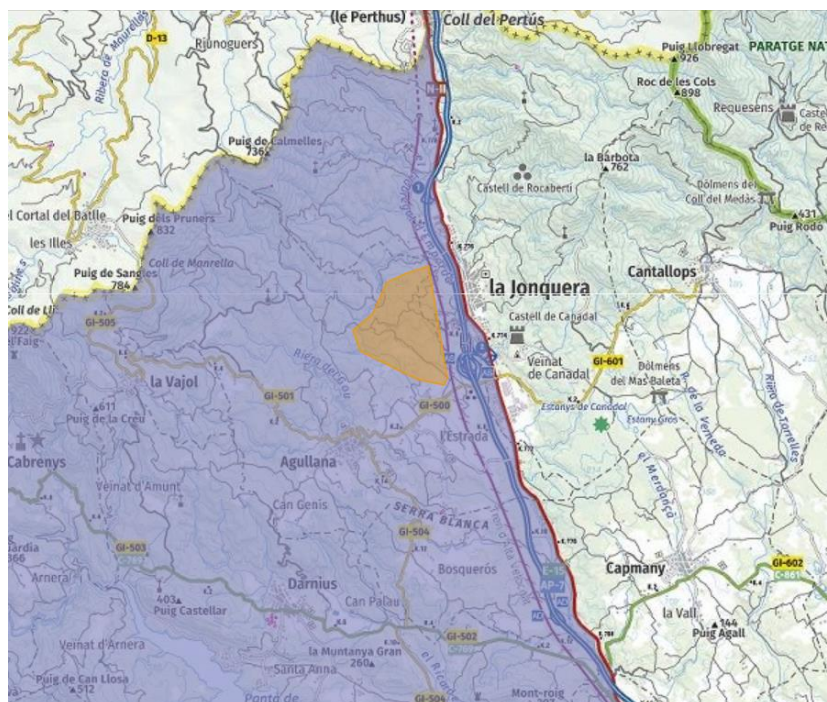
Q5 - G3 = 1,69km

Q4 - G3 = 1,69km

Q4 - G1 = 1,60km

És a dir, menys de 2km entre ells, fent un efecte acumulatiu a una important zona de migració d'aus, difícil de gestionar.

A l'afectació de la ruta migratòria s'hi ha d'afegir que el projecte es proposa a l'àrea destinada a la recuperació del trencau (*Gypaetus barbatus*) al seu pla de recuperació de l'any 1994 (Imatge 7), espècie altament amenaçada i protegida. **La normativa que protegeix l'espècie a dia d'avui és a nivell europeu la seva inclusió a l'Annex I** (Espècies que seran objecte de mesures de conservació especials quant a l'hàbitat, amb la finalitat d'assegurar-ne la supervivència i la reproducció en l'àrea de distribució) de la **Directiva 2009/147/CE; a nivell estatal està inclosa a l'Annex IV** (homòleg al Annex I de la Directiva Aus) **de la llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat i està considerada al catàleg estatal vigent com a espècie en perill d'extinció; i a Catalunya està protegida al Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de protecció dels animals com a espècie protegida de la fauna salvatge autòctona i està classificada dins el Catàleg de fauna amenaçada de Catalunya (pendent d'aprovació) com a espècie en perill d'extinció.** Tot i que a dia d'avui dins els factors d'amenaça recollits al web del Departament de Territori i Sostenibilitat no es troben les col·lisions amb aerogeneradors, s'ha de fer esment que aquest fet és puntual atesa la distribució restringida de l'espècie a zones molt muntanyenques i aïllades on encara no s'hi ha projectat cap infraestructura d'aquest tipus. S'ha de puntualitzar però, que en el cas dels voltors s'han produït aquest incidents i per tant és extrapolable que si algun individu en dispersió es troba amb alguns dels parc eòlics projectats arribi a existir la possibilitat d'una col·lisió amb els aerogeneradors.

Imatge 7: Ubicació del PE Quorls (polígon taronja) a l'àrea del Pla de recuperació del trencalòs a Catalunya (en morat) (Decret 282/1994, de 29 de setembre, pel qual s'aprova el Pla de recuperació del trencalòs a Catalunya).

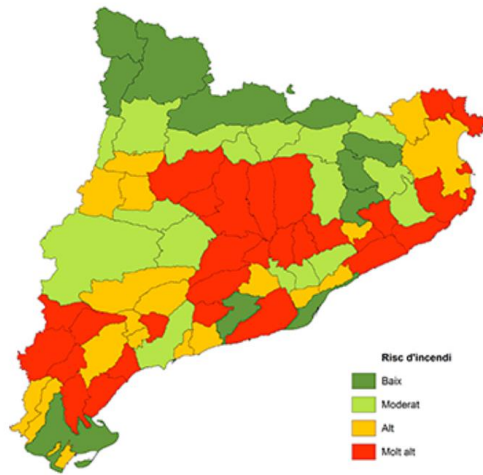
Cal recordar també que tot i que a dia d'avui no es tingui constància de la presència de trencalòs a la zona, l'espècie es troba en una situació molt compromesa i s'han de salvaguardar aquelles àrees de dispersió i instal·lació de noves parcel·les per que l'espècie es pugui recuperar adequadament.

2.3. Risc d'incendis

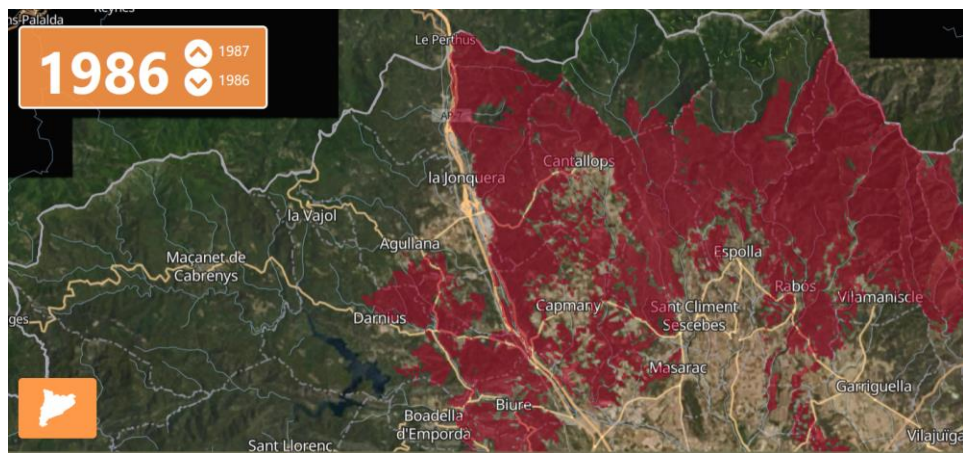
Com queda recollit a la documentació, l'àmbit d'emplaçament dels aerogeneradors ha esta afectada pels grans incendis forestals de l'Empordà. La majoria de grans incendis s'inicien a la part nord de la Jonquera i es dirigeixen cap al sud.

Aquesta afirmació és corroborada per la cartografia de la Generalitat de Catalunya sobre mapa de superfícies afectades per incendis forestals (incendis ocorreguts entre 1986 i 2019) que representa el conjunt d'informació de superfícies afectades per incendis forestals i conté la delimitació de les superfícies afectades per incendis forestals, considerats amb fort impacte ambiental. Com es pot veure, és una zona molt sensible i amb una alt risc d'incendis (Imatge 6) on cada poques dècades hi ocorre un gran incendi com els del 1986 i 2012.

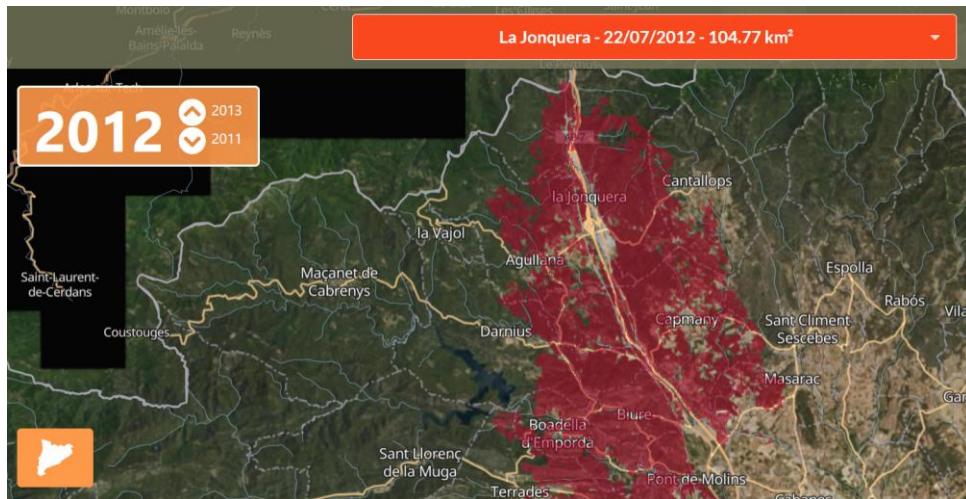
En les Imatges 7 i 8 es pot veure l'extensió dels incendis del 1986 i 2012 (els més grans registrats a la comarca) que van afectar la zona i la dinàmica de la seva extensió pel territori. Com es pot veure la ubicació proposada va quedar molt propera al gran incendi de 1986 (amb una dinàmica més focalitzada cap a la costa) i al 100% afectada per l'incendi de 2012.

Imatge 6: Risc d'incendis per comarques. L'Alt Empordà està considerat com a Molt Alt.

Imatge 7: Extensió de l'incendi de 1986, afectant el sud del nucli d'Agullana i quedant proper a la ubicació proposada pel PE Querols, tant pel sud com per l'est.

Imatge 8: Extensió de l'incendi de 2012, afectant clarament tota la ubicació del PE Querols. Es veu un clar avançament en l'eix N-S i arribant també a la proposta d'ubicació del projecte Serra Bosquerós.

Per tant no només el projecte Querols es podria veure afectat per un futur incendi de gran dimensió, sinó que el de Serra Bosquerós també ho podria ser. S'ha d'esmentar que quan els incendis agafen dimensions molt grans el mitjà més efectiu per extingir-los és l'ús de mitjans aeris. S'ha de valorar com la presència de 12 molins (sumats als 10 del PE Galatea) de 200m d'alçada a una zona amb alt risc d'incendis i una certa recurrència a patir grans incendis forestals pot entorpir o posar en perill les maniobres d'extinció pels mitjans aeris o inclús com pot ajudar a la propagació/inici del foc per mitjà de l'incendi del propi aerogenerador o les línies elèctriques vinculades.

2.4. Presència de tortuga mediterrània i afectació al dormider de Pont de Molins

Aquesta espècie es troba en varis àmbits al voltant de l'emplaçament dels aerogeneradors. Segons els plànols de les àrees d'interès faunístic i florístic de la Generalitat de Catalunya es veu directament afectada i per tant caldria valorar detalladament si pot haver-hi afectació en la fase d'execució del projecte.

Cal tenir en compte que aquesta espècie, *Testudo hermanni*, està inclosa en la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres. Inclosa en els annexos II i IV i alhora està protegida a nivell estatal mitjançant el Catàleg nacional d'espècies amenaçades, on la població peninsular s'hi inclou com a en perill d'extinció. Segons la legislació catalana està regulada segons el Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de protecció dels animals i, en concret, està inclosa a l'annex com a espècie protegida i alhora catalogada en perill d'extinció al Catàleg de fauna amenaçada de Catalunya (tot i que està pendent d'aprovació).

Pel que fa a la resta d'espècies d'aquesta Àrea d'Interès Faunístic, s'ha d'esmentar també que el moviment de terres i alteració dels processos erosius del Serrat de la Plaça pot dur a una augment de la càrrega sedimentària dels còrrecs que drenen el

massís i acabar afectant els hàbitats del barb de muntanya (*Barbus meridionalis*) i l'espínós (*Gasterosteus aculeatus*). Pel que s'ha d'avaluar bé aquests efectes indirectes.

Per últim, la línia d'evacuació que es projecta tant en el PE Querols com en el PE Serra Bosquerós, impacta de forma directe sobre el Àrea d'Interès Faunístic situada al riu Muga al seu pas pel nucli de Pont de Molins. En aquest sentit la línia proposada travessa la zona pel mig. Tenint en compte que és una àrea d'especial valor per les aus, en concret és un dormider de *Bubulcus sp* i *Egretta sp.*, s'ha d'avaluar de forma important com aquesta línia elèctrica pot suposar la mort per col·lisió o electrocució d'aquestes espècies, suposant al seu torn la pèrdua de la funció ecològica d'aquesta àrea.

2.5. Ubicació propera a habitatges.

La proposta d'ubicació dels aerogeneradors, tot i buscar una ubicació el més apartada possible, hem detectat que es trobarien perillosament prop d'alguns habitatges aïllats i nuclis urbans. A continuació presentem una taula amb les distàncies estimades (metres) a cada habitatge de cada molí:

Població Molí	Can Guerra	Mas Puig	Can Mallo dels Cortals	Agullana	La Jonquera	Veïnat proper Torrent de Querols
1	421	591	1240	1720	1780	
2	556	1070	1240	2240	1510	
3	900			2700	1160	842
4	1130			3000	707	629
5	600	1250	1240	2200	912	

A aquesta taula es mostra la distància dels aerogeneradors a les cases i nuclis urbans de la zona. En els casos on la distància a un habitatge era superior als 1,5km s'ha obviat, tot i que en el cas de les principals poblacions s'ha considerat qualsevols de les distàncies sense límit. Com es pot observar en la taula la majoria de molins que es projecten es preveuen a menys de 2km del nucli de La Jonquera, arribat a haver-hi dos que estan a menys d'un quilòmetre. Pel que fa a Agullana, la distància és superior. Després si analitzem per habitatges, els més mal parats són Can Guerra i el veïnat proper al torrent Querols, amb la majoria de molins a menys d'un quilòmetre.

Com s'ha esmentat també al punt de la ruta migratòria, als aerogeneradors de Querols i hem de sumar els del projecte Galatea. Aquests dos parcs rodejarien el nucli de La Jonquera per l'est o l'oest, provocant que els aerogeneradors més propers d'ambdós parcs es situïn a menys de 2km d'aquest nucli poblacional. En aquest sentit s'hauria d'avaluar l'impacte per a la salut humana (especialment la contaminació acústica) que patiran tant els habitatges més propers com Can Guerra com nuclis més poblats com La Jonquera.

TERCER. AFECTACIÓ DEL PAISATGE

La implantació dels aerogeneradors del Parc eòlic Querols modificarà de manera important el paisatge i la coberta vegetal dels emplaçaments que quedaran afectats per la construcció de camins interiors, de les plataformes de muntatge, del manteniment i suport dels aerogeneradors, les rases de les línies elèctriques soterrades i les subestacions elèctriques plantejades en el projecte.

L'execució d'aquestes obres suposarà el pas de maquinària pesant en un paisatge sensible i no afectada actualment per construccions i ben conservada. Aquestes obres suposaran un factor de distorsió en l'orografia i el paisatge natural. Alhora implicarà una freqüentació per aquest camins de trànsit rodat que actualment no existeix i que pot augmentar el risc d'incendi en una zona especialment sensible, com s'ha explicat en l'apartat corresponent d'aquest document.

Com a objectius de qualitat paisatgística recollits al catàleg de paisatge de Catalunya, als Aspres trobem que referent a les energies renovables es demana:

“Uns parcs eòlics i fotovoltaics, ben planificats i inserits en el paisatge en relació amb els seus elements configuradors”.

Com a mesures de gestió proposen:

“Impulsar l'elaboració d'estudis i informes d'impacte i integració paisatgística de totes les propostes de noves infraestructures, que incloguin mesures d'integració paisatgística. És prioritari en aquesta unitat elaborar aquests estudis per als projectes d'infraestructures energètiques”

“Garantir, en la mesura del possible, la bona integració paisatgística dels parcs eòlics en els Aspres en les Zones de Desenvolupament Prioritari definides per la Generalitat de Catalunya” (malgrat aquesta llei va ser tombada al 2013 l'essència de la gestió continua vigent).

Pel que fa a les mesures de dirigides a la ordenació trobem:

“La dispersió de diversos tipus d'elements sobre el sòl no urbanitzable sense la consideració de criteris i mesures d'implantació adequada pot suposar un impacte paisatgístic negatiu. A escala local, aquest impacte ve causat per l'aparició dels elements molt visibles i absolutament aliens a l'entorn, mentre que a escala territorial ve causat per la modificació de les línies de carena (és el cas dels parcs eòlics), fent-se visibles des de grans distàncies i modificant els perfils existents. En aquest sentit, s'impulsaran estudis paisatgístics integrals i globals del conjunt de projectes eòlic presentats per a la unitat dels Aspres, que incorpori tant aspectes del mateix territori receptor com la percepció social que en té la població.”

“Evitar la instal·lació de parcs eòlics a menys de 900m dels nuclis amb fesomia singular que formen part del patró d'assentament dels Aspres (Campmany, Sant Climent Sescebes, Espolla, Cantallops, Rabós, Masarac, Vilarnadal i Vilamaniscle)”.

Com s'ha vist des del Catàleg, aprovat cap al 2010, es posa sobre la taula la necessitat d'una planificació prèvia a la implantació de les energies renovables, fet que

s'ha demanant des del minut 1 de l'aprovació del Decret Llei 16/2019 per evitar una implantació indiscriminada al territori sense tenir en compte ubicacions idònies i necessitat energètiques. Per tant aquesta implantació estaria anant en contra de les pretensions i recomanacions del Catàleg del Paisatge. A aquesta manca de planificació s'hi suma de manera sinèrgica un efecte acumulatiu. Si tiren endavant els projectes Querols i Serra Bosquerós, que recordem, **en realitat són part d'un macroparc eòlic de 72MW**, ens trobarem que el municipi de La Jonquera i Agullana quedaran rodejats respectivament per l'est i l'oest i pel sud i pel nord d'aerogeneradors de 200m d'alçada. Això a part de suposar un impacte paisatgístic enorme pot provocar que es concentri l'impacte acústic de l'AP-7, N-II i parcs eòlics als municipis, fet poc avaluat i de gran importància..

QUART. INCOMPLIMENT DEL DECRET LLEI 16/2019, DE 26 DE NOVEMBRE, DE MESURES URGENTS PER AL'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA I L'IMPULS A LES ENERGIES RENOVABLES.

En l'article 8 d'aquest decret llei que ja ha entrat en vigor es llisten els criteris específics per a la implantació de parcs eòlics. En concret diu:

8.1 En l'elecció de l'emplaçament dels parcs eòlics cal:

- a) *Minimitzar l'afectació als terrenys de valor natural elevat, l'afectació **sobre les espècies amenaçades especialment vulnerables als parcs eòlics, així com als punts estratègics pel pas migratori de les aus** i evitar les àrees crítiques de les rapinyaires amenaçades.*
- b) *Evitar llocs d'impacte paisatgístic elevat i d'elevada significació o rellevància per a la societat d'acord amb els catàlegs de paisatge.*
- c) *Tenir en compte l'impacte acumulatiu derivat de la concentració de parcs eòlics en determinades parts del territori.*

En els documents presentats per a la consulta prèvia de l'emplaçament del parc eòlic Querols no hi ha cap indicatiu de minimització de l'afectació dels valors naturals intrínsecs dels terrenys on es vol emplaçar el projecte. La majoria de factors estan minoritzats o ignorats. Per altra banda, no hi ha mesures correctores que puguin minimitzar les efectes negatius del medi receptor. Per posar només un exemple: no hi ha mesures possibles per no afectar la col·lisió de les aus en aerogeneradors de 200 metres en una zona prioritària de la ruta de migració d'aus, moltes elles protegides i especialment amenaçades.

CINQUÉ: MANCA D'AVALUACIÓ D'ALTERNATIVES

L'anàlisi d'alternatives que es fa deixa molt que desitjar, basant-se pràcticament en posar un molí més o un menys i configuracions que són realment si fa no fa la mateixa. Aquesta manca d'avaluació d'alternatives el que genera és que bàsicament s'aposti per posar un molí uns metres més enllà o si posar-ne un més o no. Aquest anàlisi el que hauria de buscar és la intenció de trobar una configuració/ubicació diferent que

avaluï impactes ambientals diferents, sempre buscant l'encaix amb menor impacte. L'avaluació aquí presentada no ens deixa gaire marge per decidir pel que s'estaria vulnerant llavors l'objectiu de l'estudi d'alternatives.

Per tot plegat,

SOL-LICITEM

- Que es tinguin en compte totes les al·legacions fetes en aquest document i que es retiri el projecte per incompliment de la normativa ambiental vigent i el decret Llei 16/2019. Els projectes eòlics Querols i Serra Bosquerós són en realitat **un únic projecte de parc eòlic de 72MW i 12 molins i per tant la seva tramitació és incompatible amb el Decret Llei 16/2019.**

- Que aquesta entitat sigui considerada com a interessada i, d'acord amb el que disposa l'article 35,a) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, la Llei 55/1999, de 29 de desembre, (d'incorporació de la Directiva 90/313/CEE a l'ordenament intern espanyol).

Figueres, 16 de març de 2021

Signat,

Llorenç Pascua

President de la IAEDEN i en representació de Salvem l'Empordà.